

תיק 02/2020

בבית הדין של ההתאחדות הישראלית לכלבנות

בעניין:

ההתאחדות הישראלית לכלבנות

ע"י ב"כ עו"ד מתן וינקלר ואח'
ממשרד גרוס, קלינהנדלר, חודק, הלוי, גרינברג, שנהב ושות'
מרכז עזריאלי 1 (מגדל עגול) קומה 37 תל אביב 6701101
טל': 03-6074580 ; פקס: 03-6074590

העותרת

- ד ג נ -

יולנדה נגלר ת.ז. 067161083

ע"י ב"כ עוה"ד דוד רד ו/או ניסים אזולאי ו/או נדב עניא
מרח' תפוצות ישראל 6 ב', בית אבנר, גבעתיים
טל' 03-6111222 ; פקס: 03-6214840

המשיבה

החלטה

עו"ד בנימין ה' קיסלר

1. בפנינו קובלנה (להלן: "הקובלנה" או "העתירה") מטעם ההתאחדות הישראלית לכלבנות (להלן: "הקובלת" או "העותרת" או "ההתאחדות" או "ההי"ל") כנגד הגב' יולנדה נגלר (להלן: "המשיבה").
- 2.1 בקובלנה מפרטת ההתאחדות התנהלות ומסכת מעשים ומחדלים של המשיבה הנוגעים לטוהר המידות, הן כשופטת, הן כיו"ר ארגון חבר בהתאחדות והן כמטפחת הגזע, באופן החוטא, לטענת ההתאחדות, מרף ההתנהגות המצופה משופט ולאמת המידה של יושרה, טוהר מידות ונקיון כפיים הנדרשים ממי שמבקש להיכלל ברשימת השופטים (הפעילים) של ההתאחדות.
- 2.2 בתשובתה לקובלנה כופרת המשיבה מכל וכל במעשים המיוחסים לה ובטענות כלפיה, באשר להיעדר טוהר מידות ונקיון כפיים.
- 2.3 יצוין לעניין זה גם, שעפ"י הנטען בסעיף 14 לקובלנה, החוג הישראלי לכלבים זעירים הגיש ביום 11/09/2016 וכן ביום 19/09/2016 תלונות במשטרה כנגד המשיבה, אלא שאלו נגנזו, למיטב הבנתי, ע"י המשטרה.
3. כבר בפתח הדברים הנני מוצא לקבוע, בקול צלול וברור, שבהנחה שהמעשים והמחדלים המיוחסים ע"י ההתאחדות למשיבה אכן נעשו על ידה – ולו רק מקצתם – ומבלי שהדבר יתפרש, כהוא זה, כקביעת עמדה ומסמרות בשאלה עובדתית זו – אזי יש לראותם בחומרה יתרה, משיש בהם משום סטיה מרף ההתנהגות הנדרשת משופט ומאמות המידה של יושרה וטוהר המידות הנדרשים ממי שמבקש להיכלל ברשימת השופטים הפעילים ומשהם נוגדים לחלוטין את סטנדרט ההתנהגות הקבוע בתקנון שופטים של ההתאחדות הבינ"ל (FCI) ואת קוד ההתנהגות האתית הנדרשת ו/או המצופה משופט.

4.1 עפ"י הנטען בקובלנה (שם, בסעיפים 4 – 6), עוד ביום 01/08/2016 כתבה המשיבה להתאחדות (באמצעות יו"ר ההתאחדות דאז) שהיא מודיעה על הפסקת השתייכותה כשופטת כלבים בהתאחדות¹ – מכתב שהוצג לחברי הנהלת ההתאחדות ביום 03/08/2016.

עוד נטען בקובלנה (שם, בסעיף 7) שביום 06/08/2016 הודיעה ועדת הגידול המדעית של ההי"ל על השעייתה של המשיבה מכל תפקידיה כמטפחת גזע.

כמו כן נטען בקובלנה (שם, בסעיף 8) שביום 09/08/2016 הודיע החוג הישראלי לכלבים זעירים למשיבה שהוחלט לדחות את בקשתה של המשיבה לחידוש חברותה בחוג.

בנוסף נטען בקובלנה (שם, בסעיף 13) שביום 19/08/2016 הודיעה הנהלת חבר השופטים בהתאחדות כי המשיבה הועברה לרשימת השופטים הלא פעילים בישראל וכי מובעת התנגדות לקבלת המשיבה כשופטת ע"י ההתאחדות הרומנית לכלבנות².

עוד עולה מהקובלנה (שם, בסעיף 16) שביום 21/09/2016 אישרה האסיפה הכללית של ההתאחדות – ללא מתנגדים – את כל מהלכי ההתאחדות.

4.2 המשיבה לא חלקה בתגובתה לקובלנה על כל האמור לעיל.

5. התוצאה מכל המהלכים שפורטו לעיל הם, אפוא:

(א) שביום הגשת הקובלנה לא היתה המשיבה חברה בחוג כלשהו החבר בהתאחדות, משבקשתה להתקבל לחוג הישראלי לכלבים זעירים נדחתה, כאמור, ע"י החוג והיא אף לא התקבלה כחברה ע"י חוג אחר כלשהו.

יצוין לעניין זה שבמהלך הדיון שהתקיים בפנינו ביום 11/05/2021 (להלן: "הדיון") נטען אומנם שבמהלך השנים ביקשה המשיבה להתקבל כחברה בחוג הישראלי לפינצ'ר ואף שילמה את דמי החבר – והכל באמצעות מזכירות ההי"ל – כאמור בסעיף 13(ג) לתקנון ההי"ל – אלא שהיא לא התקבלה כחברה, משאין, עפ"י האמור בסעיף 13(ה) לתקנון ההי"ל, בתשלום, כאמור, כדי להיחשב כקבלת המשלם כחבר בארגון החבר, עד לאישור הנהלת הארגון החבר כי המשלם התקבל כחבר.

(ב) שביום הגשת הקובלנה לא שימשה המשיבה עוד כמטפחת גזע כלשהו, משוועדת הגידול המדעית ביטלה את תפקידיה זה.

(ג) שביום הגשת הקובלנה לא היתה המשיבה עוד ברשימת השופטים הפעילים, משהיא הועברה לרשימת השופטים הלא פעילים.

(ד) שכל מהלכי ההתאחדות בנוגע למשיבה אושרו ע"י האסיפה הכללית של ההי"ל.

6. העתירה הוגשה במהלך שנת 2020 ועולה תמיהה מדוע המתניה העותרת כ- 4 שנים עד להגשת הקובלנה ולא הזדרזה לעתור לביה"ד סמוך לאחר שהמעשים ו/או המחדלים, שהיא מייחסת למשיבה, התגלו (במהלך שנת 2016).

ההסבר שסיפק ב"כ ההתאחדות (בעמ' 17 – 18 לפרוטוקול) אין בו משום הסבר מספק. אני מודע לכך שמאז שהתגלו המעשים ו/או המחדלים המיוחסים למשיבה, נשוא הקובלנה, התחלפה הנהלת ההתאחדות וכי ביום 11/08/2016 או בסמוך לכך אף התפטר יו"ר ההנהלה מתפקידו (עפ"י האמור בסעיף 9 לקובלנה) וכי הכשל נעוץ, אולי, בהנהלה הקודמת ואפילו בהנהלה שלפני הקודמת. ברם, גם

¹ ראה נספח 4 לקובלנה.
² ראה נספח 13.1 לקובלנה.

אם יש בכך משום הסבר כלשהו לשיהוי הרב בהגשת הקובלנה, הרי שאין בכך כדי להקהות את עצם השיהוי משיש בשיהוי זה כדי להשליך על שאלת סמכותו של ביה"ד לדון בקובלנה.

- 7.1 בסעיף 52 לעתירה טענה ההתאחדות שהמעשים והמחדלים שפורטו בעתירה אינם מאפשרים את הכללתה של המשיבה ברשימת השופטים הפעילים מטעם ההתאחדות לצמיתות וביה"ד התבקש להצהיר כי החלטתו מהווה "סנקציה משמעתית" לעניין סעיף 8 של תקנון השופטים של ה FCI.
- 7.2 אלא, שבסעיף 70 לתשובתה לתגובת המשיבה הוסיפה ההתאחדות וביקשה גם סעד חלופי, ככל שביה"ד יקבע שהוא חסר סמכות לדון בקובלנה, לפיו יותיר ביה"ד את החלטות הנהלת ההתאחדות והאסיפה הכללית, בדבר הכללתה של המשיבה ברשימת השופטים הלא פעילים והשעייתה מכל שאר תפקידיה, על כנה, עד להחלטה אחרת.
- 7.3 בעקבות הערתו של עמיתי הדיין עוה"ד ירון גבר, במהלך הדיון שהתקיים בפנינו ביום 11/05/2021 (להלן: "הדיון"), שאין לעתור לסעדים חילופיים במסגרת תשובה לתגובת המשיבה, הגישה ההתאחדות "הודעת הבהרה ובקשה להוספת סעד חלופי", במסגרתה התבקש ביה"ד להורות, ככל שימצא שהוא חסר סמכות לדון בקובלנה, שהסמכות נותרה ונתונה למוסדות ההתאחדות ובכללן הנהלת ההתאחדות והאסיפה הכללית, לרבות ההחלטות שהתקבלו בהן בעניינה של המשיבה.
- 7.4 בתגובת המשיבה ל"הודעת הבהרה" הנ"ל טענה המשיבה, בן השאר, שביה"ד אינו משמש מוסד לאישרור החלטות הנהלת ההי"ל וכי אין עיגון בתקנון ההי"ל לסעד חילופי זה ועל כן יש לדחות את בקשת הקובלת למתן הסעד החלופי.
8. כן הנני מוצא להעיר שהמשיבה לא טרחה להתייצב בפני ביה"ד בדיון. הגם שהמשיבה היתה מיוצגת בדיון והגם שהדיון היה בעיקרון דיון בשאלות משפטיות, ניתן היה לצפות מהמשיבה להתייצב לדיון בעניינה.

באשר לסמכות ביה"ד

9. יוקדם ויובהר שביה"ד הוקם מכח סעיף 74 לתקנון ההי"ל וסמכויותיו נקבעו בסעיף 81 לתקנון זה, על כל סעיפי המשנה שבו (להלן: "הסעיף").
- ביה"ד מוסמך, אפוא, לפעול אך ורק בד' אמותיו של הסעיף ואינו יכול לסטות מהן!
- ביה"ד מוסמך אמנם לפרש את הוראות הסעיף (ראה, גם, סעיף 81(ו) לתקנון), על דרך הצמצום או על דרך ההרחבה, אך אינו מוסמך, במקרה של לקונה, למלא לקונה זו בדרך של "חקיקה שיפוטית".
- לביה"ד הוקנו סמכויות שונות גם בנוהלים, כדוגמת סעיף 1 לפרק הרביעי של נוהל השופטים, אלא שהן לא באו להוסיף לביה"ד סמכויות שפיטה שלא הוענקו לו ע"י הסעיף והן באו אך ורק להבהיר את סמכויותיו בעניינים ספציפיים מקום שהסעיף העניק לו סמכות שפיטה. חיזוק לאמור לעיל ניתן למצוא גם בסעיף 102 לתקנון ההי"ל, הקובע בהאי-לישנא, שהנוהלים הינם נוהלים מקצועיים פנימיים ואינם בגדר תקנוני משנה.
10. עוד יובהר לעניין זה שאין לערבב בין סמכויות השפיטה שהוענקו לביה"ד בסעיף לבין הסמכויות הקבועות בסעיף 91 לתקנון.
- הסמכויות שנקבעו בסעיף 91 לתקנון ההי"ל אינן אלא הסמכויות שיש לביה"ד למתן סעדים שונים, מקום שלביה"ד יש סמכות לדון בעתירה שבפניו עפ"י הסעיף ואין בהם כדי להוסיף לסמכות השפיטה שבסעיף. זאת, בדומה לסעדים שביה"מ"ש מוסמך ליתן – כמו לדוגמא סעד הצהרתי – ובלבד שהתביעה מצויה בתחום סמכותו העניינית.

11. ולאחר הבהרותי כאמור לעיל ולנוכח כל האמור לעיל מתעוררת שאלת סמכותו של ביה"ד, לדון, במקרה דנא, בקובלנה – סוגייה אשר הועלתה ביוזמת ביה"ד.
- 12.1. בתגובה לעתירה טענה המשיבה שביה"ד אינו מוסמך לדון בעתירה, אך בד בבד עם טענה זו היא ביקשה מביה"ד סעדים שונים – בקשה שאינה יכולה, מן הסתם, לדור בכפיפה אחת עם טענתה בדבר חוסר סמכותו של ביה"ד לדון בעתירה.
- 12.2. ברם, במהלך הדיון הבהיר ב"כ המשיבה המלומד את עמדתו לפיה **ביה"ד נעדר סמכות לדון בעתירה**.
- 12.3. יחד עם זאת וחרף עמדתו הנ"ל של ב"כ המשיבה הוא הסכים שביה"ד ידון בעתירה.
- 12.4. אלא שסמכותו (העניינית) של ביה"ד אינה מותנת בהסכמת הצדדים לתיק ואין הצדדים יכולים, בהסכמתם, להסמיך את ביה"ד, מקום שזה אינו מוסמך עפ"י הסעיף. זאת, כפי שצדדים לתיק המתנהל בפני ביהמ"ש אינם יכולים, בהסכמתם, להעניק לו סמכות עניינית, מקום שהמחוקק לא הסמיכו מהבחינה העניינית.
- 12.5. ואכן, בתשובת המשיבה ל"הודעת ההבהרה" שבה המשיבה וטענה שלביה"ד אין סמכות לדון בעתירה, משהיא אינה חברה בארגון חבר ואף אינה בעלת תפקיד, ולפיכך יש לסלק את הקובלנה על הסף מפאת חוסר סמכותו של ביה"ד.
- 13.1. מאידך, לטענת העותרת, בתשובתה לתגובת המשיבה, **ביה"ד מוסמך לדון בעתירה** מהנימוקים הבאים:
- (א) מכוח פסיקתו של ביהמ"ש המחוזי בת"א בשבתו כביהמ"ש לעניינים מנהליים מיום 03/10/2017 בעת"מ 39569-07-17 (ראה סעיף 27.2 לתשובת העותרת).
- (ב) מכוח פסיקתו של ביהמ"ש המחוזי בת"א מיום 10/03/2019 בה"פ 144-11-17 (ראה, סעיף 27.1 לתשובת העותרת).
- (ג) מכוח סעיפים 81(ג), 81(ד), 81(ה), 91(ז) ו- 91(ח) לתקנון ההי"ל (ראה סעיפים 37 ו- 38 לתשובת העותרת).
- (ד) מכוח סמכותו השיורית, מכוח הדין הכללי ולנוכח שיקולי צדק חקר האמת והליך הוגן.
- 13.2. עוד טוענת הקובלת בסעיף 4 ל"הודעת ההבהרה" מטעמה (להלן: "הודעת ההבהרה"), שהואיל והמשיבה הינה שופטת, הגם שהיא מצויה ברשימת השופטים הלא פעילים, אזי מוחלת עליה סמכות ביה"ד מכוח סעיף 1 לפרק הרביעי לנוהל השופטים הקובע:
- " בית הדין של ההתאחדות הישראלית לכלבנות הינו הגוף השיפוטי שבסמכותו לדון בכל היבטי האתיקה, ההתנהלות והעמידה בנוהל השופטים ותקנות השופטים של ה- FCI של מי שנוהל השופטים חל עליו "
14. באשר לפסה"ד שניתן בעת"מ 39569-07-17 –
- 14.1. המדובר בעתירה שהגישה המשיבה לביהמ"ש לעניינים מנהליים בת"א, לפיה יקבע ביהמ"ש שהחלטות הקובלת התקבלו בחוסר סמכות.
- לטענת הקובלת⁴, ביהמ"ש דחה את טענות המשיבה וקבע שאין לו סמכות לדון בהחלטות ההתאחדות "לאמור, אלו צריכים להתדיין בפני בית-הדין" (ההדגשה במקור – ב.ק.).

³ ראה נספח 19 לקובלנה

אלא שמעיון בפסה"ד עולה שאין בפסה"ד את מה שהקובלת מבקשת ללמוד ממנו ולהציג. שכן, ביהמ"ש קיבל את טענת הקובלת שהיא איננה "רשות", כהגדרת מונח זה בסעיף 2 לחוק בתי המשפט המנהליים, התש"ם-2000. לפיכך ביהמ"ש קבע שלביהמ"ש לעניינים מנהליים אין כל סמכות לדון בהחלטות ההתאחדות (נושא העתירה) והורה על מחיקת העתירה בשל היעדר סמכות עניינית לביהמ"ש לעניינים מנהליים – הא ותו לא.

הנה כי כן, לא נאמר בפסה"ד הנ"ל דבר וחצי דבר באשר לסמכות ביה"ד כך שאין בפס"ד זה כדי להוות אסמכתא כלשהי בשאלת סמכותו של ביה"ד לדון בקובלה.

15. באשר לפסה"ד שניתן בה"פ 144-11-17 –

15.1. המדובר בתביעה שהגישה המשיבה, בה נתבקש ביהמ"ש המחוזי ליתן סעד הצהרתי לפיו יש להכיר במשיבה כשופטת בתערוכות בינ"ל.

לטענת הקובלת⁵ ביהמ"ש דחה את התביעה וקבע שאין זה נכון שביהמ"ש יתערב בהחלטות ההתאחדות בטרם שהם מוצו בערוצים הקיימים – בטרם נדרש לכך ביה"ד של ההתאחדות – "לאמוב אלו צריכים להתדיין בפני בית-הדין" (ההדגשה במקור – ב.ק.).

עיינתי בפסה"ד המלומד של כב' השופטת אברהמי, אלא שעיון בפסה"ד הנ"ל מלמד שביהמ"ש אכן התייחס להלכה שהתערבותו של ביהמ"ש בהחלטות של טריבונלים פנימיים של אגודות וולונטאריות היא מצומצמת למקרים חריגים ומוגבלים בלבד, מקום בו חרג הטריבונל הפנימי מסמכותו או מקום בו פגע הטריבונל בעיקרי הצדק הטבעי. עוד הוסיף ביהמ"ש ששאלת יישום הפסיקה על נסיבות המקרה דנן תיבחן, ככל שיהא בכך צורך, לאחר שימוצו ההליכים הפנימיים של ההתאחדות (אם יסבור מי מהצדדים כי יש קושי בהחלטת בית הדין באופן המצדיק את התערבותו של בית המשפט)⁶.

אכן, כבר נפסק בע"א 7674/89 שתחומי ההתערבות של ביהמ"ש בהחלטותיהם של טריבונלים פנימיים של גופים וולונטאריים, הם צרים, מתוך נטיית ביהמ"ש לקיים את מה שפסק הטריבונל הפנימי בשל מגמה כללית שלא להתערב בשלטון העצמי של הגוף היודע יותר מאחרים מה טוב לו וחבריו הכפיפו עצמם מרצונם לשלטונו⁸ (ההדגשה שלי – ב.ק.) – שכן מעצם טבעו יתרון הידיעה הפנימית קשור בהתמחות המקצועית של הארגון הוולונטארי, משאלו מתאגדים בשל רקע מקצועי או רקע ספציפי אחר, שמשותף לחברי הארגון, בד"כ רקע זה מוכר לחברי הארגון וידוע להם יותר ממה שהוא מוכר וידוע למי שאינם נמנים על הארגון. לפיכך לחברי הארגון יש יתרון על מי שאינם חברים בו בעריכת השיקולים המקצועיים הרלוונטיים וממילא גם בבחינתם. מכאן שכאשר החלטתו הפנימית של הארגון הוולונטארי מבוססת על יתרון הידיעה הפנימית במובנו האמור, כלומר כאשר החלטה מגלמת בתוכנה מומחיות ספציפית של הארגון, או כאשר היא נוגעת לתחום התמחותו הספציפית, יימנע ביהמ"ש מהתערבות בהחלטה.

זאת ועוד, בע"א 2211/96 חיים כהן נ. שמואל כהן ואח'⁹ (1996) נפסק שביהמ"ש אינו נחפז להתערב בהחלטות טריבונלים פנימיים של אגודות וולונטאריות, שכן חזקה על חברי אותן אגודות שהם קיבלו עליהם מראש את ההכרעות של אותם טריבונלים. ביהמ"ש לא יתערב בהחלטתו של טריבונל פנימי

⁴ ראה סעיף 27.1 לתשובת הקובלת לתגובת המשיבה

⁵ ראה סעיף 27.2 לתשובת קובלת לתגובת המשיבה

⁶ ראה, בפיסקא 139 לפסה"ד

⁷ דן טורטק ואח' נ. ההתאחדות לספורט בישראל (1991) – פ"ד מה(2) 725 – 727

⁸ ראה ע"א 579, 575/70 עומר תג'ר ואח' נ. ההתאחדות לכדורגל בישראל (1970) – פד"י כד(2) 499, 501.

⁹ פד"י נ(1) 629, 634

מקום שבו טעה אותו טריבונאל בפירוש העובדות או בפירוש הדין ובלבד שאותה טעות אינה חמורה וכבדה במיוחד, כדי היותה שקולה לחריגה מסמכות או במקרים חריגים.

15.2. מן הכלל אל הפרט – בפסק דינו הנ"ל ביהמ"ש המחוזי הביא את הכלל – את ההלכה החלה – במסגרת קביעה כללית ובלא שנתן את דעתו – משהוא לא נדרש לכך כלל במסגרת התביעה שבפניו (יתכן גם משהעניין לא הועלה כלל בפניו ע"י מי מהצדדים) – האם ביה"ד של ההתאחדות מוסמך בכלל לדון בעניין, במסגרת הסמכויות שהוענקו לו בתקנון ההתאחדות ובאופן ספציפי לנוכח העובדה שהמשיבה (התובעת שם) איננה חברה בכל ארגון חבר בהתאחדות ואיננה בעלת תפקיד.

עם כל הענווה והכבוד, פסיקתו של ביהמ"ש המחוזי אין בה כדי ליתן לביה"ד סמכויות שהתקנון לא הסמיכו ונראה שביהמ"ש המחוזי אף לא התכוון להסמיך את ביה"ד מקום שחברי ההתאחדות – הם עצמם – לא הסכימו אותו במסגרת תקנון ההי"ל.

מכאן, שאין לקבל את טענת העותרת לפיה יש ללמוד מפס"ד זה שביהמ"ש הכיר בסמכות ביה"ד במקרה ספציפי זה, בנסיבות ובעובדות דנן, להבדיל מקביעה כללית באשר למיצוי ההליכים במסגרת ההתאחדות (אגודה וולונטארית), בטרם פנייה לערכאות – מה גם שבע"א 674/89 הנ"ל התייחס ביהמ"ש העליון לכך שחבריו של הגוף הוולונטארי הכפיפו עצמם מרצונם לטריבונאל הפנימי – בעוד שבמקרה דנן המשיבה אינה נמנית עוד (ולא היתה), במועד הגשת הקובלנה חברה בארגון חבר.

16. באשר לסעיפים 91(ז) ו-91(ח) לתקנון ההי"ל –

16.1. כפי שכבר בהבהרתי לעיל, סעיפים אלו עוסקים אך ורק בסמכות ביה"ד להעניק סעדים שונים ואין עסקן בסמכויות השפיטה של ביה"ד הקבועה בסעיף, כך שאין לדידי כל רלוונטיות לסעיפים אלו באשר לסוגיית סמכות השפיטה במקרה דנן.

16.2. למעלה מן הדרוש יודגש שסעיפים 91(ז) ו-91(ח) מתייחסים ל"בעל תפקיד" ומתעוררת השאלה האם שופט הינו בגדר "בעל תפקיד".

לשיטתי שופט איננו "בעל תפקיד" משהו לא נבחר ולא מונה לכהן בתפקיד כלשהו בהי"ל או בארגון חבר, אלא הוא בעל הסמכה.

אסמכתא לכך ניתן למצוא גם:

(א) בסעיף 1(ג) בפרק הראשון לנוהל שופטים הקובע:

ג. קביעת תהליך הכשרת והסמכת שופטי צורה בישראל" (ההדגשה שלי – ב.ק).

(ב) בסעיפים 2(א), (ב), (ג) ו- (ה) לפרק הראשון לנוהל השופטים בהם ננקט הביטוי "שהוסמך".

(ג) בהוראות הפרק השישי לנוהל השופטים שכותרתו "הכשרת והסמכת שופטים" (ההדגשה שלי – ב.ק).

(ד) ואילו בסעיף 14 שבפרק השישי תת פרק 2 לנוהל השופטים נקבע:

"14. אישרה הנהלת ההי"ל את ההסמכה יוכרז הדבר באסיפת חברי ההי"ל הקרובה וההסמכה תפורסם בפרסומים הרלוונטיים" (הדגשה שלי – ב.ק).

משהשופט אינו, כאמור, בעל תפקיד, אלא בעל הסמכה ממילא שהוראות סעיף 91(ז) הנ"ל אינן חלות ביחס לשופט, מעצם הסמכתו כשופט ועליו להיות בעל תפקיד כדי להחיל עליו את הוראות סעיף 91(ז) הנ"ל.

16.3. אינני מקבל, אפוא, את הנטען בהקשר זה בסעיף 3 ל"הודעת ההבהרה" שהוגשה מטעם הקובלת, לפיו ניתן ללמוד מהשוואה בין סעיף 91(ו) לתקנון ההי"ל לסעיף 91(ז) לתקנון על סמכות ביה"ד באשר לבעלי

הסכמה, מה גם שסעיף 91 לתקנון ההי"ל עוסק, כאמור לעיל, בסמכות ליתן סעדים ואינו עוסק בסמכות השפיטה של ביה"ד.

לא בכדי קובע סעיף 12(ה)(2) לפרק השני של נוהל השופטים:

"נקבע ע"י בית הדין של ההי"ל, כי שופט המכהן **בתפקיד** כל שהוא בחבר השופטים..." (ההדגשה שלי – ב.ק.).

ללמדך שהוראות סעיף 91(ז) הנ"ל המתייחסות לבעל תפקיד חלות גם על שופט המכהן בתפקיד כלשהו בחבר השופטים – דהיינו, שככזה הינו בעל תפקיד (וראה לעניין זה סעיף 3(1)(ז) לפרק השני של נוהל השופטים).

17. באשר לסעיפים 81(ג) ו-81(ד) לתקנון ההי"ל –

17.1. כאמור לעיל, ב"כ העותרת טען בתשובתו לתגובת המשיבה שביה"ד שואב את סמכותו מכוח הסעיפים הנ"ל (סעיפים 37 ו-38 לתשובה).

ברם, להתרשמותי נפלו טעויות סופר בציון הסעיפים הנ"ל בתשובת ב"כ המשיבה. זאת, משסעיף 81(ג) לתקנון ההי"ל מסמיך את ביה"ד לעסוק בסכסוך שבין ארגון חבר לחבר בארגון חבר – אלא שהקובלנה דנא אינה נופלת לגדר סעיף זה – ואילו סעיף 81(ד) לתקנון ההי"ל מסמיך את ביה"ד לדון בעניין שיועלה ע"י ועדת הביקורת – ומכאן שהקובלנה דנא של ההתאחדות אף אינה נופלת לגדר סעיף זה.

17.2. נראה, לכאורה (ואינני בוחן כליות ולב), שב"כ העותרת התכוון לטעון שסמכותו של ביה"ד נובעת מהוראות סעיף 81(ט) לתקנון ההי"ל. זאת, מששאלת חברותה של המשיבה בארגון חבר, לרבות הטענה שהיא ביצעה את המעשים והמחדלים המיוחסים לה עת שהיא היתה חברה בארגון חבר, עלתה הן בדיון, הן במסגרת תשובת העותרת לתגובת המשיבה, לפחות בין השורות (ראה, למשל, סעיפים 46 ו-47 לתשובה) והן ב"הודעת ההבהרה" (ראה, למשל, שם, סעיפים 5 – 8).

17.3. סעיף 81(ט) לתקנון ההי"ל קובע שביה"ד מוסמך לדון בכל עניין ובכל סכסוך הקשור לכלבנות ולענייני העמותה.

"ט. בין חבר בארגון חבר למי ממוסדות ההי"ל"

הנה כי כן, תנאי לסמכותו של ביה"ד עפ"י סעיף 81(ט) לתקנון ההי"ל הוא שהיריבות הינה בין מוסד ממוסדות ההי"ל לבין חבר בארגון חבר.

ברם, אין ולא יכולה להיות מחלוקת שהמשיבה לא היתה חברה בארגון חבר כלשהו, **בעת הגשת הקובלנה**, בין כי החוג שבו היתה חברה בעבר (החוג הישראלי לכלבים זעירים) סירב לחדש את חברותה בחוג ובין משחוג אחר (החוג הישראלי לפינצ'ר) לא הסכים לקבל אותה כחברה.

17.4. עוד הנני מוצא להעיר, שעפ"י סעיף 5(ב) בפרק השלישי לנוהל השופטים כל שופט ישראל השופט בארץ מחויב להיות חבר לפחות באחד מהמועדונים החברים בהי"ל.

אינני יודע אם הנהלת חבר השופטים מקפידה על מילוי הוראה זו והאם היא בודקת שאכן כל שופט ישראלי השופט בארץ הינו אכן חבר בארגון חבר בהתאחדות.

ברם, משההתאחדות העבירה את המשיבה לרשימת השופטים הבלתי פעילים, ברי שהיא לא שופטת בארץ וממילא אינה מחויבת עוד להיות חברה בארגון חבר כלשהו.

אודה שלא הבנתי את הרציונל העומד מאחורי סעיף זה לנוהל השופטים – לרציונל לפיו רק אלו מהשופטים הישראלים השופטים בישראל מחויבים להיות חברים בארגון חבר ולא כלל השופטים הישראלים באשר הם ובמיוחד מדוע לא נקבע בנוהל השופטים ששופט ישראלי שאינו חבר בארגון חבר

מועבר באופן אוטומטי לרשימת השופטים הלא פעילים. אלא, מששאלות אלו אינן נשוא הדיון לא מצאתי להתעמק בהן ואולי יהא בהן כדי לעורר חומר למחשבה באשר לתיקון נוהל השופטים בדרך זו או אחרת.

17.5. אלא, שלטענת העותרת ביה"ד מוסמך לדון בקובלנה, הגם שהמשיבה לא היתה חברה בארגון חבר בעת הגשת הקובלנה (ומאז ועד עתה). זאת, יען כי היא ביצעה את המעשים והמחדלים המיוחסים לה בעת שהיתה עדיין חברה בארגון חבר. לטענתה המועד הקובע לבחינת חברותה של המשיבה בארגון חבר הוא מועד ביצוע העבירות המיוחסות לה בקובלנה (ראה גם סעיף 5 ל- "הודעת ההבהרה").

ברם, ביה"ד זה כבר קבע, פה אחד, בעתירה 10/2019¹⁰, שהמועד הקובע לקניית סמכות ביה"ד, לדון בעניין שבפניו, הינו מועד הגשת העתירה. לפיכך דן ביה"ד בעניינו של מי שהיה חבר בארגון חבר בעת הגשת העתירה והגם שבעת הדיון בעניינו שוב לא היה חבר בארגון חבר כלשהו. קביעה זו שרירה וקיימת גם בעניין דנן, משהמשיבה לא היתה, כאמור, חברה בארגון חבר כלשהו בעת הגשת הקובלנה. הטעם לכך נעוץ, בין השאר, בכך שמי שהיה חבר בארגון חבר בעת הגשת התביעה לביה"ד חזקה עליו שהוא קיבל עליו מראש את סמכותו והכרעתו של ביה"ד והכפיף עצמו מרצונו לסמכות ביה"ד¹¹ ואילו מי שאיננו חבר במועד הגשת התביעה, מכל סיבה שהיא, לא ניתן לומר עליו, נכון להגשת התביעה, שהוא קיבל עליו מראש את סמכותו והכרעתו של ביה"ד ושהכפיף עצמו מרצונו לסמכות ביה"ד, גם אם הוא היה חבר במועד כלשהו בעבר, בטרם הפנייה לביה"ד.

בניסיונו לשכנע את ביה"ד בטענתו, שלביה"ד נתונה הסמכות בשל העובדה שהמעשים המיוחסים למשיבה נעשו עת שהיתה חברה בארגון חבר ואף שופטת פעילה, טען ב"כ המלומד של העותרת שיש ללמוד, לעניין זה, גזירה שווה מההליכים המשמעתיים המתנהלים בלשכת עוה"ד, ביחס לעבירות אתיות שעבר עו"ד עוד בטרם פרישתו מהלשכה או שחברותו פקעה או הושעתה. אלא שטיעון זה עומד דווקא לרועץ להתאחדות. זאת, יען כי המחוקק ראה לנגד עיניו את האפשרות שמי שפרש מהלשכה או שחברותו פקעה מסיבה אחרת או הושעתה יהא חסין בפני העמדה לדיון משמעת, באשר למעשים שעשה טרם פקיעת חברותו או השעייתו, רק בשל העובדה שחברותו בלישכה פקעה או הושעתה. לפיכך קבע **בחוק** (ראה סעיף 50 לחוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961) הוראת דין מפורשת שבאה למנוע סיטואציה כזו, בקובעו:

"50. מי שפרש מן הלשכה או שחברותו פקעה מסיבה אחרת או הושעתה נשאר נתון למרות הלשכה בכל מה שאירע לפני פקיעת החברות או השעייתה..."

בעוד שהמחוקק נדרש, כאמור, להוראות חוק מיוחדת ומפורשת, הרי שבתקנון ההתאחדות אין הוראה דומה באשר למרות ביה"ד על מי שחברותו במועדון חבר פקעה, לרבות על שופט שהסמכותו הושעתה, או שהועבר לרשימת השופטים הלא פעילים.

זאת, לא בכדי. משעצם כינונה של לשכת עוה"ד הינה מכוח החוק (ראה, סעיף 1 לחוק הנ"ל) וכך גם החובה המוטלת, עפ"י הדיון, על עו"ד להיות חבר בלשכת עוה"ד ואפשרות עיסוקו במקצוע עריכת דין (ראה סעיפים 42 ו-46 לחוק הנ"ל).

מאידך ההתאחדות הינה עמותה וולונטארית הפועלת עפ"י התקנון שהתקבל ע"י האסיפה הכללית ובכפוף לכך שרשם העמותות לא מצא לפסול סעיף מסעיפי התקנון. זאת ועוד, על מנת ליהנות משירותיה של ההתאחדות אף אין חובה להיות חבר בארגון חבר, עפ"י שיקול דעת ההתאחדות ועפ"י תנאיה.

¹⁰ וועדת הגידול המדעית נ. איתן בר נס.

¹¹ ראה ע"א 674/89 הנ"ל וכן ה"ש 8.

17.6. אין בידי לקבל את הנטען בסעיפים 6 עד 8 ל"הודעת ההבהרה", הן בפאן העובדתי והן בפאן המשפטי. זאת הגם שההחלטה על אי-חידוש חברותה בחוג הישראלי לכלבים זעירים אכן לא התקבלה ע"י הקובלת ומשנסתבר, עובדתית, שניסיונה של המשיבה להתקבל כחברה בחוג הישראלי לפינצ'רים עלה, כאמור, בתוהו מחד. ומאידך שהגם שקבלת חבר לשורותיו של מועדון חבר מסור אומנם להחלטתו של אותו מועדון ואינו מסור להחלטת ההתאחדות, הרי שלא-קבלתו של אדם כחבר בחוג חבר יש נפקות באשר להיעדר סמכות ביה"ד לדון בעניינו – בכפוף להוראות סעיף 81(ז) לתקנון ה"ל, ראה להלן.

17.7. המקרה היחיד עפ"י הסעיף בו מוסמך ביה"ד לדון בעניינו של מי שאינו חבר בארגון חבר קבוע בסעיף 81(ז) לתקנון ה"ל הקובע:

"ז. שבין מי שביקש להיות חבר בארגון חבר ובקשתו נדחתה על ידי הנהלת הארגון, לבין הנהלת הארגון החבר ובלבד שהעותר מיצה את כל ההליכים האפשריים על פי תקנון אותו הארגון".

הטעם לכך שבמקרה זה מוסמך ביה"ד לדון בעתירה נעוץ בכך שבמקרה זה העותר (שאינו חבר) יזום את ההליך בפני ביה"ד ומכפיף עצמו, בעצם הגשת עתירתו, לסמכות ביה"ד ומקבל בכך מראש את סמכותו והכרעתו של ביה"ד ומבקש סעד כנגד חבר בארגון חבר בהתאחדות.

לא כך הדבר כאשר המשיב אינו חבר ואינו יזום את ההליך וממילא אינו מכפיף עצמו לסמכות ביה"ד ואילו העותר מבקש להשית עליו, הר כגיגית, את סמכות ביה"ד.

לפיכך, אילו היתה המשיבה מגישה עתירה מטעמה ומלינה על כך שהחוג הישראלי לכלבים זעירים סירב לחדש את חברותה או על כך שהחוג הישראלי לפינצ'רים סירב לקבלה כחברה בו, היתה לביה"ד סמכות לדון בעתירה לגופה. אך לא זו בלבד שאין בפנינו עתירה כאמור, אלא שאין לכרוך את עתירת הקובלת בטרוניה שהעלתה המשיבה בסעיפים 39 ו-40 לבקשתה "לביטול קובלנה מטעמים של הגנה מן הצדק", באשר לדחיית בקשתה לחידוש חברותה בחוג הישראלי לכלבים זעירים.

18.1. עוד טוענת הקובלת בסעיף 4 ל"הודעת ההבהרה" מטעמה, שהואיל והמשיבה הינה שופטת, הגם שהיא מצויה ברשימת השופטים הלא פעילים, אזי מוחלת עליה סמכות ביה"ד מכוח סעיף 1 לפרק הרביעי לנוהל השופטים, הקובע:

"בית הדין של ההתאחדות הישראלית לכלבנות הינו הגוף השיפוטי שבסמכותו לדון בכל היבטי האתיקה, ההתנהלות והעמידה בנוהל השופטים ותקנון השופטים של ה- FCI של מי שנוהל שופטים חל עליו"

אין ספק שעפ"י הוראה זו בנוהל השופטים ביה"ד מוסמך לדון ולהעביר תחת שבט ביקורתו את התנהגות השופטים, בהיבט האתי ועמידתם בנוהל השופטים ותקנון השופטים של ה- FCI – **של מי שנוהל השופטים חל עליו**.

ברם, הסעיף הנ"ל אינו עומד בזכות עצמו, כמו גם סעיף 2(ד) לפרק הרביעי לנוהל השופטים וכמו גם הסיפא לסעיף 4(ד) לקוד האתי של ההתאחדות (נוהל מס' 6).

הוראת סעיף 1 לפרק הרביעי לנוהל השופטים, כמו גם ההוראות הנוספות שאוזכרו לעיל באות, אולי להוסיף לסמכויות ביה"ד, אך הן כפופות להוראות הסעיף ומסמיכות את ביה"ד לדון גם בהיבטים אתיים, מקום שלביה"ד יש סמכות עניינית עפ"י הסעיף.

אסמכתא לכך ניתן אף למצוא, כאמור לעיל, בסעיף 102 לתקנון ההתאחדות הקובע שהנוהלים הפנימיים המקצועיים – ובכלל זה נוהל השופטים

"מחייבים את כל חברי ההי"ל והחברים בארגונים חברים ... יצוין כי המדובר בנהלים מקצועיים פנימיים ולא בתקנוני משנה..." (ההדגשה שלי – ב.ק.)

ללמדך שלא זו בלבד שנוהל השופטים אין בו כדי לחייב את מי שאינו חבר בארגון חבר – גם אם הוא בעל הסמכה לשיפוט (לרבות, אם הוא ברשימת השופטים הלא פעילים) אלא שאין המדובר אף בתקנון משנה שיכול היה, אולי, להוסיף לסמכות העניינית של ביה"ד.

כאמור לעיל, אחת החובות המוטלות, עפ"י נוהל השופטים על שופט ישראלי השופט בתערוכות בישראל, היא החובה להיות חבר לפחות באחד המועדונים החברים בהי"ל. אולם, כאמור משהמשיבה הוכנסה לרשימת השופטים הלא פעילים אזי היא ממילא אינה שופטת בישראל, כך שלא מתקיימת לגביה החובה להיות חברה בארגון חבר בהתאחדות ומשאין היא חברה, כאמור, בארגון חבר בהי"ל, לא חלה עליה סמכות ביה"ד, כאמור בסעיף 81(ט) לתקנון ההתאחדות.

18.2. למעלה מן הדרוש יצוין שלטענת ב"כ המשיבה בדיון, המושתתת לדבריו על האמור בפרוטוקול הדיון בה"פ 144-11-17 (שם, בעמ' 41), הרי שגם דר' לזר ג'רסי, שהיה אותה עת חבר בהנהלת ההתאחדות (ונשא בתפקיד זה גם בעת הגשת הקובלנה וגם כיום), טען או העיד מטעם ההתאחדות, במסגרת תביעת המשיבה – במענה לשאלה מדוע ההתאחדות לא פונה לביה"ד – שברגע שהמשיבה אינה חברה אזי ביה"ד אינו מוסמך לדון בעניין הנוגע אליה.

19. באשר לסעיף 81(ה) לתקנון ההי"ל –

19.1. הסעיף הנ"ל קובע שביה"ד מוסמך לדון בכל עניין ובכל סכסוך הקשור לכלבנות ולענייני העמותה. ה. שיועלה על ידי הנהלת ההי"ל."

המדובר הוא במעין "סעיף סל" ועולה, אפוא, השאלה האם הקובלנה שבפנינו נכנסת לגדר סעיף זה? לשיטתי התשובה לכך שלילית.

סעיף זה צופה פני שני מצבים והם: (א) פנייה של הנהלת ההי"ל לביה"ד בנוגע לפרשנות התקנון ונוהלי ההי"ל וקבלת החלטה עקרונית המתייחסת לכל החברים בהי"ל ו/או לכל החברים בארגונים החברים ו/או לכל בעלי התפקידים. (ב) פנייה של הנהלת ההי"ל בכל עניין וסכסוך הנוגע לחבר מסוים בהי"ל, לחבר מסוים בארגון חבר, לרבות התערבות בסכסוך שבין ארגון חבר מסוים לארגון חבר מסוים אחר ושבין ארגון חבר מסוים לחבר מסוים בארגון חבר ובין הנהלת ההי"ל לבעל תפקיד מסוים בהי"ל או בארגון חבר.

ההבדל בין שני המצבים הנ"ל הוא בכך שבמצב הראשון אין, לכאורה, צד שכנגד לעתירה והמדובר הוא במעין תביעה לסעד הצהרתי עקרוני ו/או הנוגע לפרשנות התקנון ונוהלי ההי"ל (בגדר תקיפה ישירה).

כך שפסה"ד שיתקבל יחול כלפי כולי עלמא. דהינו, על כל החברים בהי"ל, על כל החברים בארגונים החברים וביחס לכל בעלי התפקידים, ככל שפסה"ד רלוונטי לגביהם.

הוא הדין בכל עניין הנוגע להחלטות שהתקבלו ו/או אושרו ע"י האסיפה הכללית.

לעומת זאת, במצב השני קיים צד שכנגד – צד מסוים שכלפיו מופנית העתירה – צד שכנגד, שכלפיו מבוקש מתן סעד כלשהו כאמור בסעיף 91 לתקנון ההי"ל.

אלא שככל שבמצב השני עסקינן – כמו במקרה דנן – חלה הוראת סעיף 9 לחוק העמותות, תש"ם-1980 הקובעת "לכל עמותה יהיה תקנון כמפורט בפרק זה: **דין התקנון כדין חוזה בין העמותה לבין חברה ובינם לבין עצמם**". (ההדגשה שלי – ב.ק.)

משהמשיבה אינה חברה, כאמור, בארגון חבר (ואף אינה בעלת תפקיד כלשהו בה"ל או בארגון חבר) ולא היתה חברה בעת הגשת הקובלנה אזי היא איננה צד לחוזה ואינה כפופה להוראות התקנון, לרבות לסמכות ביה"ד הקבועה בתקנון.

לנוכח האמור, אזי, לשיטתי, הקובלנה איננה נכנסת לגדר סעיף 81(ה) לתקנון הה"ל ולא קמה, במקרה דנן, סמכות לביה"ד גם מכוח סעיף זה שבתקנון.

20. באשר לסמכות השיורית וסמכות מכוח הדין הכללי ולנוכח שיקולי צדק חקר האמת והליך הוגן

20.1. בנוסף לטיעוניו של ב"כ הקובלת המושתתים על הוראות תקנון הה"ל, טען ב"כ הקובלת שלביה"ד יש סמכות המושתתת על סמכותו השיורית, על הדין הכללי ולנוכח שיקולי צדק, חקר האמת והליך הוגן.

20.2. אודה שלא ירדתי לסוף דעתו של ב"כ המלומד של הקובלת כיצד קמה לביה"ד סמכות שיורית, מקום שאין לו סמכות, מה הוא מקורה ומאין היא נשאבת ועל מה נסמכת טענה זו ומה משמעותה והוא הדין באשר לטענה המושתתת על הדין הכללי.

ניסיוני לברר שאלות אלו במהלך הדיון, כמו גם בקשתי להפנות "להוראות הדין הכללי" הרלוונטיות, העלו חרס וכל שנטען ע"י ב"כ הקובלת, בהקשר זה, היתה הפנייה או השוואה להליכים בביה"ד המשמעת של לשכת עוה"ד¹² ולסמכותה השיורית של האסיפה הכללית¹³.

משהמדובר הוא, עם כל הכבוד, בטענה בעלמא אין בידי לקבלה.

20.3. גם הטענה באשר לשיקולי צדק וחקר האמת, אין בה, עם כל הכבוד, כל ממש.

אין ולא יכול להיות חולק על כך שבבוא ביה"ד לדון בעתירה כלשהי שבפניו, שומה עליו להגיע לחקר האמת ולשקול, במקרים הרלוונטיים, גם שיקולי צדק. אלא, שאין בין טיעון זה לבין סמכות ביה"ד ולא כלום.

מספר הערות בטרם סיום

21.1. במקרה דנן פנתה, כאמור, המשיבה מיזמתה להנהלת הה"ל במכתב מיום 01/08/2016 והודיעה על הפסקת השתייכותה כשופטת כלבים בהתאחדות.

משב"כ המשיבה לא הרחיב בטיעוניו בנושא ולא הסביר את הכוונה והמשמעות העומדים מאחורי המכתב, אזי אינני יודע מה המשמעות שהמשיבה ביקשה ליתן במכתבה – מה משמעות הפסקת השתייכותה כשופטת כלבים – שמא כוונתה היתה ששמה ימחק לחלוטין מרשימת השופטים של הה"ל או שהנהלת הה"ל תבטל את הסמכתה כשופטת.

21.2. אלא שהקובלת פירשה, ככל הנראה, את הודעת המשיבה והחליטה – ויתכן שאף בלא קשר לפניית המשיבה – להעביר את המשיבה לרשימת השופטים הלא פעילים, לצמיתות, ופנתה בחלוף כ-4 שנים לביה"ד (בקובלנה דנא).

21.3. המשיבה לא פנתה, בעקבות כך, לביה"ד, ככל הנראה משהיא כבר לא היתה בעת ההיא חברה בארגון חבר, ותחת זאת היא פנתה בתביעות שונות לביה"מ"ש.

21.4. לא נעלמה ממני הוראת סעיף א' לפרק השלישי לנוהל השופטים, לפיה:

"תוארו של שופט ניתן לצמיתות, אלא אם נשלל ממנו ע"י בית הדין של ההתאחדות".

¹² ראה עמ' 3 לפרוטוקול, שורות 16 – 25.
¹³ ראה עמ' 4 לפרוטוקול שורה 15.

- 21.5. ברם, הקובלת לא פנתה לביה"ד לשם שלילת תוארה של המשיבה, עת שהיא היתה עדיין חברה בארגון חבר, ותחת זאת הגישה את עתירתה, כאמור, בחלוף כ- 4 שנים, עת שהמשיבה כבר לא היתה חברה בארגון חבר.
- 21.6. מכל מקום הנני סבור שההוראה הנ"ל אינה נוגעת לסמכותו העניינית של ביה"ד, אלא לכל היותר באה להרחיב את סמכויות הסעדים והענישה הקבועים בסעיף 91 לתקנון ההי"ל.
- 21.7. עם זאת, עולה תמיהה, כלום לא יכול שופט "להתפטר" מתפקידו כשופט ולדרוש מיזמתו שלא להיכלל עוד ברשימת השופטים של ההתאחדות וכי הסמכותו כשופט (או תוארו) יכפה עליו הר כגיגית לצמיתות, אף אם אין עוד רצונו בכך, אלא רק אם נשלל ע"י ביה"ד?!
- אלא, משתמיהה זו חורגת מהדיון בשאלת סמכות ביה"ד – מה גם שאין בפנינו עתירה מטעם המשיבה – לא מצאתי להרחיב בה.
- 22.1. בהודעת ההבהרה שהגיש ב"כ ההי"ל, במסגרתה נתבקש, כאמור, ביה"ד להורות – שככל שימצא שהוא חסר סמכות לדון בקובלנה – שהסמכות נותרה ונתונה למוסדות ההי"ל ובכללן הנהלת ההי"ל והאסיפה הכללית לרבות החלטות שהתקבלו בהן בעניינה של המשיבה.
- 22.2. אלא, שבבקשתו לסעד (חלופי) זה נראה בעליל שב"כ הקובלת התעלם מכך, שככל שלביה"ד אין סמכות לדון בקובלנה, ממילא שהוא מנוע מליתן סעד כלשהו – בין את הסעד העיקרי, ובין את הסעד החלופי ובין כל סעד אחר – ולהורות הוראה כלשהי.
- 23.1. עוד הנני מוצא להעיר, מעבר לדרוש, שאין בידי לקבל את טענת ב"כ המלומד של הקובלת – כפי שזו באה לידי ביטוי בדיון¹⁴ – לפיה נטל ההוכחה המוטל על ההתאחדות, במקרה דנן, להוכיח את טענותיה העובדתיות, הינו כנטל ההוכחה המוטל על תובע בהליך אזרחי – דהיינו, עפ"י נטיית מאזן ההסתברות (51%).
- 23.2. ברם, לנוכח התוצאה אליה הגעתי לא מצאתי לפסוק בעת הזו בסוגיית רמת ההוכחה הנדרשה במקרה דנן, בו מיוחסים למשיבה מעשים שיש בהם היבט פלילי, ולהותירה בדרוש לעיון.
- 23.3. עם זאת, ובגדר אמרת אגב, הנני להעיר שגם אילו הייתי מקבל את עמדתו של ב"כ ההתאחדות, לפיה מוטל עליה נטל הוכחה ברמה הנדרשת בהליך אזרחי, אזי אין לקבל שנטל ההוכחה המוטל עליה הינו עפ"י נטייתו של מאזן ההסתברות, כנטען על ידו.
- משהמעשים המיוחסים ע"י ההתאחדות למשיבה, במקרה דנן, יש בהם גוון פלילי (כמו, למשל, הטענה שבסעיף 42 לקובלנה בדבר ביצוע עבירה לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 והטענה שבסעיף 49 לקובלנה בדבר ביצוע עבירת זיוף), אין לפסוק עפ"י נטייתו של מאזן ההסתברות. זאת, לנוכח הפסיקה שבמקרה כזה קיימת מידת הוכחה שלישית, המצויה בין מידת ההוכחה האזרחית המקובלת לבין מידת ההוכחה הפלילית – מעין מידת הוכחה מוגברת אשר זכתה לכינוי "דרגת ביניים" או "רמת ביניים" ותידרש רמת הוכחה גבוהה יותר, הגם שלא דרגת הוכחה הנדרשת בפלילים¹⁵.
- 24.1. בטרם סיום ומבלי להמעיט כהוא זה מחומרת המעשים המיוחסים למשיבה – כאמור, בהנחה שהם אכן נעשו ומבלי להביע עמדה כלשהי בסוגיה זו – ומבלי שהאמור יתפרש כהתערבות ו/או כהבעת עמדה

¹⁴ ראה עמ' 20 לפרוטוקול, שם בשורות 7 – 10.

¹⁵ ראה ע"א 475/81 זיקרי נ. כלל חב' לביטוח – פד"י מ(ו) 589 דברי כב' השופט בך בע"מ 599 והפסיקה שצוטטה בעמ' 603ג'; ע"א 69/75 פלוני נ. אלמוני – פד"י לא(ו) 203, שם בעמ' 215 – 216; ע"א 357/72 שנסקי נ. בצלצוני – פד"י כז(ו) 741, 744ז' – 745 וכן ראה ע"א 260/82 סלומון נ. אמונה – פד"י לח(4) 253, 257 א-ב וכן ע"א 373/89 מסכי (שאבין) נ. חלף חליל חלף ואח' – פד"י מה(1) 729, 742 ג-ד.

כלשהי באשר לכך שהמשיבה הועברה לרשימת השופטים הבלתי פעילה לצמיתות, מצאתי להעיר כדלהלן:

24.2. הגם שהיתה זו המשיבה ששלחה, כאמור, מכתב בו היא הודיעה על הפסקת השתייכותה כשופטת כלבים בהתאחדות, נראה לי שהיה זה נכון וראוי שהיא תוזמן ע"י הנהלת ההתאחדות לשימוע בטרם ההחלטה על העברתה לרשימת השופטים הבלתי פעילים – ככל שהיא אכן לא הוזמנה – במיוחד לנוכח העובדה שהעברתה לרשימת השופטים הבלתי פעילים היתה לצמיתות ולנוכח זאת שגם בדין הפלילי מעטים המקרים – אם בכלל – שהעונש או הסנקציה הנגזרים על מי שהורשע הינו לצמיתות.

24.3. מבלי שהדבר יתפרש, כהוא זה, משום התערבות כלשהי בהחלטת הנהלת ההי"ל, הנני סבור שטוב תעשה ההנהלה – לנוכח שיקולי צדק, חקר האמת והליך הוגן, להם טען ב"כ העותרת – אם תשקול לערוך למשיבה שימוע, הגם שהיא איננה עוד חברה בארגון חבר – ואולם יודגש שהדבר נתון לשיקול דעתה של ההנהלה ואין באמור לעיל משום הוראה מחייבת.

סוף הדבר

25. לנוכח כל האמור לעיל הנני סבור שלביה"ד אין סמכות, במקרה דנן, לדון בקובלנה. לפיכך, וככל שדעתי תשמע, דין הקובלנה להימחק על הסף בשל חוסר סמכותו של ביה"ד ולפיכך לא יינתן סעד אופרטיבי כלשהו.

אבה"ד

עוה"ד ירון גבר

הנני מצטרף להחלטת אב בית הדין והנני להוסיף:

1. הסמכות העניינית של בית משפט, ובענייננו, בית הדין, הינה נגזרת של עקרון החוקיות. עקרון החוקיות קובע שכל רשות מנהלית חייבת לפעול בתוך ד' אמות הסמכות שהוקנתה לה בחוק ולעשות רק את אותן פעולות שהחוק הסמיך אותה לעשות. ערכאות שיפוטיות, מטבע הדברים, כפופות גם הן לעיקרון זה, ולכן לכל ערכאת שיפוט אין, אלא את אותם סמכויות וכוחות שיפוט שהוענקה לה ע"י מקור סמכותה, ובענייננו, תקנון ההי"ל. ככל שהערכאה הרלוונטית לא הוסמכה לדון בעניין פלוני, אזי אין היא יכולה לכופף את ציוויה על הפרט.

2. על פי תפיסה זו, כל ערכאה שיפוטית "החוק הוא שהקימה, הוא שהגדיר את סמכויותיה, והוא שייחד לה. בעשותו כן, הניח החוק, כחלק מתפיסת יסוד בממשל דמוקרטי, כי במתן סמכויות שיפוט טמונות, בה בעת, גם מגבלות כוח השיפוט. כל אשר לא ניתן לערכאה שיפוטית, מצוי מחוץ ומעבר לכוחה ואל לה לחרוג מגדרי פעולתה המוכרים אל עבר תחומים שלא הופקדו בידיה ובאחריותה" (בג"צ 8638/03 אמיר נ. בית הדין הרבני הגדול, פורסם בנבו 6.4.2006).

3. להווי ידוע, סמכות עניינית אינה נושא להסכמת הצדדים ובית הדין אינו יכול לקנות לעצמו סמכות עניינית, גם בהסכמת הצדדים.

4. אין ביכולתי לקבל את טענת העותרת לפיה בית הדין קנה לעצמו סמכות עניינית מכללא וזאת לנוכח פניית המשיבה לערכאות משפטיות באשר לתחולת סמכות בית הדין.

5. בין אם המשיבה יזמה את הפסקת תפקידה כשופטת בתום לב, משיקולים כשרים, ובין אם יזמה את הפסקת תפקידה כשופטת בחוסר תום לב, מתוך כוונה לחמוק מסמכות מוסדות ההתאחדות, הרי קו פרשת המים הינו ברור וחד משמעי, ויש בו כדי להשליך באופן נחרץ על סמכות בית הדין.

6. כך גם, באשר לאמור בסעיף 18 לתשובת העותרת, הרי, כאמור, גם אם המשיבה הייתה עותרת לבית הדין, במצבה המשפטי דהיום, לסעדים אופרטיביים, הרי, בהיעדר סמכות עניינית, לא יכול בית הדין לדון בעתירות שכאלו.
7. הפכתי והפכתי בטיעוניה של העותרת בכל הנוגע להכרת המשיבה בסמכות בית הדין וכך גם בפסקי הדין הנזכרים בסעיפים 23 ו-27 לתגובת העותרת ולא מצאתי בהם ממש, וזאת מהסיבות המפורטות בהחלטתי.
8. אציין כי המסקנה הנלמדת ע"י העותרת מפסקי הדין הנ"ל לפיה: "לאמור, אלו צריכים להתדיין בפני בית הדין" הינה מסקנה שאינה נובעת ואינה נלמדת מפסקי הדין, וטוב היה אלמלא נכתבו הדברים.

דיין ביה"ד

בשים לב לנסיבות, איני מוצא לנכון לחייב את העותרת בהוצאות המשיבה.

עוה"ד עמיר לוי

אני אינני באותה דעה עם חבריי המלומדים להרכב, ולטעמי לבית הדין ישנה הסמכות העיניינית לדון בעתירה שבפנינו. להלן אפרוש את נימוקיי.

א. כללי

- מעיון בתקנון ההתאחדות הישראלית לכלבנות (ע"ר) (להלן: "העמותה") ניתן להבין, על נקלה לטעמי, כי האסיפה הכללית של העמותה בבואה לאשרר את התקנון, ראתה בבית הדין כמקום אליו יתנקזו כל הסכסוכים בכלבנות הגזעית במדינת ישראל, למעט סכסוכים כספיים בין חברים בארגונים חברים.
- מדובר בתקנון שנוסח ונכתב, כפי הנראה, על ידי כלבנים, גם אם אלה קיבלו מעת לעת ייעוץ משפטי כזה או אחר. בתקנון ניכרת שפת "היום-יום", והכוונה לפשטו, כך שיובן על ידי כל הקורא בו, עולה בבירור מקריאתו.
- לפיכך, באספקלריה זו, על בית הדין אף לפרשו.
- אינני מסכים עם התוצאה אליה הגיעו חבריי להרכב, גם אם אני מעריך את הניתוח המעמיק שעשו.
- לטעמי הניתוח דווקני, במיוחד נוכח הסיטואציה והאופן הפשטני בו נכתב התקנון.

ב. מן הכלל אל הפרט

- אב בית הדין נימק את חוסר הסמכות של בית הדין לדון בעתירה בכך שהמשיבה, בעת הגשת העתירה, לא הייתה חברה בעמותה (מכח אי חברותה באחד מהארגונים החברים), ולא הייתה בעלת תפקיד בעמותה. בנסיבות אלה, לטעמו של חברי, אין לבית הדין הסמכות העיניינית לדון בעתירה.
- אינני מסכים עם קביעה זו.

8. סעיף 81.ה. לתקנון קובע כי בית הדין מוסמך לדון בכל עניין ובכל סכסוך הקשור לכלבנות ולענייני העמותה כשהוא מועלה על ידי הנהלת ההיל.

בסעיף 19.1 לפסק דינו לעיל מחריג חברי המלומד, אב בית הדין, את העיניין שבפנינו וקובע כי מאחר והמשיבה אינה "חברה" סעיף זה אינו חל עליה. עם כל הכבוד, אינני מסכים עם קביעה זו. קביעה זו, לטעמי, מרוקנת מתוכן את כל מהות בית הדין.

מטרות העמותה מפורטות בסעיף 3 לתקנון – באופן כללי ובין היתר - לקדם את הכלבנות הגזעית במדינת ישראל, ואת המודעות הציבורית לכלבנות גזעית. פרשנות אב בית הדין עשויה ליצור מצב בו כלבן "סורר", שלא יפעל בהתאם להנחיות הכלבניות הנוהגות, ירוץ ויתפטר מחברותו במועדון חבר או מתפקיד בו הוא אוחד בעמותה, וכך יימלט עצמו מאימת הדין. במצב כזה, בו אותו כלבן "סורר" לא יהיה חבר בארגון חבר או בעל תפקיד בעמותה, לא ניתן יהא לאכוף עליו את סמכויות בית הדין. זוהי התוצאה אליה הגיע חברי המלומד אב בית הדין.

מצב זה אינו מתקבל על הדעת.

9. מאותם טעמים בדיוק, בשל אותו "מירוץ התפטרות", גם אינני יכול לקבל את עמדתו של חברי המלומד אב בית הדין לפיה מבחן הסמכות, לאורה של עתירה 10/2019, הינו מועד הגשת העתירה. לטעמי המועד הקובע צריך שיהיה מועד הארוע, ביצוע העבירה או מועד הזיקה להגשת העתירה.

לאורה של הפרשנות אותה מציע חברי המלומד, אב בית הדין, תצא העמותה תמיד וידה על התחטונה. במצב דברים פרשני זה לא תוכל העמותה לקיים את מטרותיה ולקדם את הכלבנות במדינת ישראל, באשר כל אותם כלבנים "סוררים" יחדלו מחברותם (או יתפטרו מתפקידם) מייד לאחר ביצוע העבירות ואז יימנע מהעמותה, לאור הפרשנות המוצעת, מלאכוף עליהם את הדין. ברור שלא זו היתה הכוונה בעת אשרור התקנון על ידי האסיפה הכללית.

על מנת לסלק כל שאלה בעניין זה, ראוי כי תקנון העמותה יתוקן בהתאם, אולם מכל מקום, דעתי היא כי פרשנותי, גם ללא תיקון התקנון, היא דרך המלך, וזו לטעמי אף היתה כוונת האסיפה הכללית בעת אישור התקנון.

10. ידע כל כלבן או בעל תפקיד כי בחברותו במועדון חבר מקבל הוא את כל חובות העמותה, גם אם לאחר מכן חדל הוא מחברותו במועדון חבר. התפטרותו מתפקידו בעמותה או מחברותו במועדון חבר איננה משחררת אותו מכל חובותיו, וצריך שיהיה אף כפוף למרות בית הדין, שעה שהעבירה בוצעה בעת היותו חבר במועדון חבר או בעל תפקיד בעמותה. במיוחד יפים הם הדברים שעה שבפני בית הדין מונחת עתירה בעלת משמעות רבה לכלבנות במדינת ישראל. אינני מחווה דעתי על העתירה עצמה וסיכוייה, אולם ברור כי משמעותה רבה לכלבנות במדינת ישראל.

11. לאור כל האמור לעיל עמדתי היא כי לבית הדין הסמכות העיניינית לדון בעתירה

דין ביח"ד

הוחלט ברוב דעות כנגד דעתו החולקת של עוה"ד עמיר לוי, למחוק את הקובלנה על הסף מחמת היעדר סמכות לביה"ד לדין בקובלנה.

מזכירות ביה"ד תעביר ההחלטה לצדדים ותדאג לפרסומה באתר ההי"ל.

ניתן היום 19/07/2021 בהיעדר הצדדים.

דיין
אבה"ד
דיין